ISSN: 3027-8414 (Online)

วารสารนวัตกรรมสังคมและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ปีที่ 20 ฉบับที่ 1 มกราคม – เมษายน 2569

Journal of Social Innovation and Lifelong Learning Volume 20 Number 1 January – April 2026

สถานการณ์เงินหยวนดิจิทัลในยุคดิจิทัลและความท้าทายต่อการปรับตัวในภาคธุรกิจไทย

The Digital Yuan in the Digital Era and the Challenges for Thai Businesses

ระพีพร มหาพรหม[1*], พิรัญญา พิหมิว[1], รุ่งรดิศ เมืองลือ[2]

Rapeeporn Mahaprom[1*] , Pirunya Pimiw[1] , Rungradith Muanglue[2]

[1]วิทยาลัยนานาชาติ, มหาวิทยาลัยพายัพ (เขตแม่คาว)

เลขที่ 272 ตำบลสันพระเนตร อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ 50210 ประเทศไทย

International College, Payap University (Mae Khao Campus)

272, San Phranet Subdistrict, San Sai District, Chiang Mai 50210, Thailand

[2]วิทยาลัยนวัตกรรมอาหารและอุตสาหกรรมบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

เลขที่ 38 ถนนหาดเจ้าสำราญ ตำบลนาวุ้ง อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี 76000 ประเทศไทย

College of Food and Hospitality Innovation, Phetchaburi Rajabhat University

38, Hat Chao Samran Rd., Nawung Subdistrict, Mueang District, Phetchaburi 76000, Thailand

***รับบทความ**: 10 พฤศจิกายน 2568* ***ปรับปรุงบทความ**: 4 มีนาคม 2569* ***ตอบรับตีพิมพ์บทความ**: 17 มีนาคม 2569*

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้ใช้วิธีการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์เงินหยวนในยุคดิจิทัลในปัจจุบันที่ส่งผลต่อระบบการเงินของโลก โดยวิเคราะห์จากแนวคิดของรัฐบาลจีนในการสร้างหยวนดิจิทัล ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจทั้งสังคมภายในประเทศจีนและระบบเศรษฐกิจโลก รวมถึงการรับมือของธนาคารแห่งประเทศไทยที่มีต่อระบบการเงินดิจิทัล รวมถึงผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจในภาพรวม และความท้าทายต่อภาคธุรกิจไทยในอนาคต โดยเป็นบทความนี้เป็นบทความเชิงคุณภาพที่ศึกษาจากงานวิจัย ที่ ได้มีการวิเคราะห์จากฐานข้อมูลของประเทศจีน(CNKI) และทบทวนจากเอกสารวิชาการ รายงานจากองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน รวมไปถึงข้อมูลจากเครือข่ายออนไลน์ เพื่อประกอบการในการวิเคราะห์ถึงผลกระทบ แนวโน้ม และการปรับตัวของภาคธุรกิจในอนาคต พบว่า ในปัจจุบันความนิยมของหยวนดิจิทัลยังไม่สูง และยังอยู่ในช่วงทดลองใช้ และผู้ใช้บริการชาวจีนยังเห็นว่าการใช้หยวนดิจิทัลยังมีบทบาทในชีวิตประจำวันไม่มาก และเป็นเพียงหนึ่งในทางเลือกในการชำระเงินนอกเหนือจาก Alipay และ WeChat Pay แต่รัฐบาลจีนยังคงมีนโยบายผลักดันและส่งเสริมให้ใช้เงินหยวน

* ผู้ประพันธ์บรรณกิจ

อีเมล: rapeeporn_m@payap.ac.th

ดิจิทัลทั้งในและต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง ทำให้ภาคธุรกิจไทยอาจจะได้รับผลพ่วงจากการเปลี่ยนระบบการชำระเงิน โดยเฉพาะการค้าขายผ่านระบบ E-Commerce จึงเป็นความท้าทายที่ธุรกิจไทยจะต้องเตรียมความพร้อม เพื่อเข้าสู่แพลตฟอร์ม E-commerce ในจีนอย่างถูกต้องตามกฎหมาย และในส่วนของธนาคารแห่งประเทศไทยถือเป็นตัวกลางในการด้านการเงิน โดยเฉพาะการโอนสกุลเงินดิจิทัลกับธนาคารกลางจีนจึงควรเร่งดำเนินการหาแผนรองรับเพื่อปรับตัวเข้าสู่การเปลี่ยนแปลงในอนาคต เพื่อสนับสนุนและอำนวยความสะดวกด้านการรับชำระเงินสำหรับนักท่องเที่ยวและภาคธุรกิจของทั้งสองประเทศ อันจะช่วยป้องกันการสูญเสียโอกาสทางธุรกิจ

คำสำคัญ

หยวนดิจิทัล เทคโนโลยีดิจิทัลของจีน การเงินดิจิทัลของจีน เงินหยวน

Received: *November 10, 2025* ***Revised:*** *March 4, 2026* ***Accepted:*** *March 17, 2026*

Abstract

This academic article adopts a systematic literature review to examine the current status of the Renminbi (RMB) in the digital era and its impact on the global financial system. It analyzes the Chinese government's strategy in developing the Digital Yuan, the factors affecting China's domestic and global economic systems, and the responses of the Bank of Thailand to digital financial developments. The study also considers the overall economic implications and future challenges for the Thai business sector. The findings suggest that the adoption of the Digital Yuan remains limited and is currently in the pilot implementation phase. Chinese users generally perceive its role in daily transactions as marginal, considering it merely an alternative payment instrument alongside Alipay and WeChat Pay. Despite its relatively low penetration, the Chinese government continues to advance strategic policies to promote the Digital Yuan both domestically and internationally as part of its broader financial modernization agenda. These developments may generate spillover effects on the Thai business sector, particularly in cross-border trade and e-commerce transactions. Consequently, Thai enterprises must proactively enhance their institutional readiness to ensure legal and regulatory compliance when entering Chinese e-commerce platforms. Furthermore, the Bank of Thailand, as the key monetary authority, should expedite the formulation of policy frameworks to facilitate potential digital currency interoperability with the People's Bank of China. Such strategic adaptation would strengthen cross-border payment

infrastructure, support tourism and bilateral trade, and mitigate the risk of opportunity loss in an evolving digital financial landscape.

Keywords

Digital Yuan, China's Digital Technology, China's Digital Finance, Renminbi

1. บทนำเกี่ยวกับสถานการณ์เงินหยวนดิจิทัลในปัจจุบัน (พัฒนาการของสกุลเงินดิจิทัล)

ประเทศจีนเป็นประเทศลำดับต้น ๆ ในภูมิภาคเอเชีย ที่มีการพัฒนาไปสู่สังคมดิจิทัลในด้านต่าง ๆ มาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะเรื่องของการทำธุรกรรมผ่านดิจิทัล จนปัจจุบันจีนได้กลายมาเป็นสังคมไร้เงินสดโดยสมบูรณ์แบบ โดยมีจำนวนประชากรที่ใช้ระบบชำระเงินออนไลน์ (Online Payment) ตามรายงานล่าสุด ณ ปี 2021 ของ Statista มากกว่า 872 ล้านคน หรือเกินกว่า “ครึ่ง” ของประชากรจีนกว่า 1.4 พันล้านคน (TCDC Material Database, 2022) และในปี 2022 จีนมีประชากรกว่า 1 พันล้านคนที่เริ่มใช้โทรศัพท์มือถือในการชำระเงิน คิดเป็น 74% ของประชากร (Baidu News, 2024) รวมถึงจีนยังมีตลาดค้าปลีกออนไลน์ที่แข็งแกร่ง คิดเป็นสัดส่วนกว่า 25% ของยอดขายธุรกิจค้าปลีกทั้งหมด (TCDC Material Database, 2022) ในปัจจุบันประเทศจีนมีการชำระเงินผ่านระบบออนไลน์ โดยดำเนินการผ่าน 2 แพลตฟอร์มใหญ่ของภาคเอกชน ได้แก่ Alipay และ Wechat Pay เป็นหลัก แต่ในปัจจุบันรัฐบาลจีนได้เล็งเห็นความสำคัญระบบการเงินแบบไร้ตัวกลาง ที่นำมามีส่วนในการทำธุรกรรมทางการเงินในชีวิตประจำวัน จึงได้ดำเนินการออกสกุลเงินดิจิทัลของธนาคารกลางจีน (PBOC) หรือปัจจุบันเป็นที่รู้จักกันในชื่อว่า “หยวนดิจิทัล” Digital Currency Electronic Payment (DCEP) โดยธนาคารกลางมีโครงการนำร่องหยวนดิจิทัล ใน 4 เมืองแรก ได้แก่ เซินเจิ้น ซูโจว สงอัน และเฉิงตู ที่เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่เดือนสิงหาคมในปี 2019 หลังเริ่มพัฒนาโครงการนี้มาตั้งแต่ปี 2014 (Thaibizchina, 2021)

โดยในปี 2014 ธนาคารกลางของประเทศจีน ได้เริ่มศึกษาด้านสกุลเงินดิจิทัล โดยมีโจว เสี่ยวฉวน ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้ว่าการธนาคารกลางเป็นผู้นำในการจัดตั้งกลุ่มวิจัยเฉพาะทางเกี่ยวกับสกุลเงินดิจิทัลของธนาคารกลางจีน (BitcoinAddict, 2020) เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการออกสกุลเงินดิจิทัลอย่างเป็นทางการ และต่อมาในเดือนกันยายน ปี 2016 ได้รับการอนุมัติจากสำนักงานคณะกรรมการกลาง ธนาคารประชาชนจีน ได้ก่อตั้ง "สถาบันวิจัยสกุลเงินดิจิทัลของธนาคารประชาชนจีน" และ 2 ปีต่อมาในวันที่ 15 มิถุนายน ปี 2018 บริษัท Shenzhen Fintech Co., Ltd. ก่อตั้งขึ้น โดยบริษัทนี้ถือหุ้น 100% โดยสถาบันวิจัยสกุลเงินดิจิทัลของธนาคารประชาชนจีน ในเดือนกันยายน ปี 2018 "ศูนย์นวัตกรรมวิจัยเทคโนโลยีการเงินหนานจิง"（南京金融科技研究创新中心）และ "ฐานสาธิตการใช้งานสถาบันวิจัยสกุลเงินดิจิทัลของธนาคารประชาชนจีน (หนานจิง)" （中国人民银行数字货币研究所（南京）应用示范基地）ได้รับการเปิดตัวอย่างเป็นทางการในเดือนสิงหาคมปีเดียวกัน รัฐบาลกลางได้ออกเอกสารเกี่ยวกับการทดลองวิจัยสกุลเงินดิจิทัลและการชำระเงินผ่านมือถือในเมืองเซินเจิ้น หลังจากนั้น สถาบันวิจัยดังกล่าวก็ได้ขยายเครือข่ายการพัฒนาและวิจัยไปยังหลายพื้นที่ทั่วประเทศ (Gao Caixia, 2020)

ISSN: 3027-8414 (Online)

วารสารนวัตกรรมสังคมและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ปีที่ 20 ฉบับที่ 1 มกราคม – เมษายน 2569

Journal of Social Innovation and Lifelong Learning Volume 20 Number 1 January – April 2026

จากสถานการณ์หยวนดิจิทัล ไม่ได้จำกัดอยู่แค่เทคโนโลยีเฉพาะทางการเงินเท่านั้น คาดว่าในอนาคตจะมีการสร้างระบบนิเวศมูลค่าใหม่ที่ประกอบไปด้วยธนาคารกลาง สถาบันการเงินของธนาคาร หน่วยงานรัฐบาลท้องถิ่น ผู้ให้บริการชำระเงิน และองค์กรธุรกิจภาคเอกชน โดยมีประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม โดยรัฐบาลจีนได้กำหนดและดำเนินงานของหยวนดิจิทัล ไว้ดังนี้

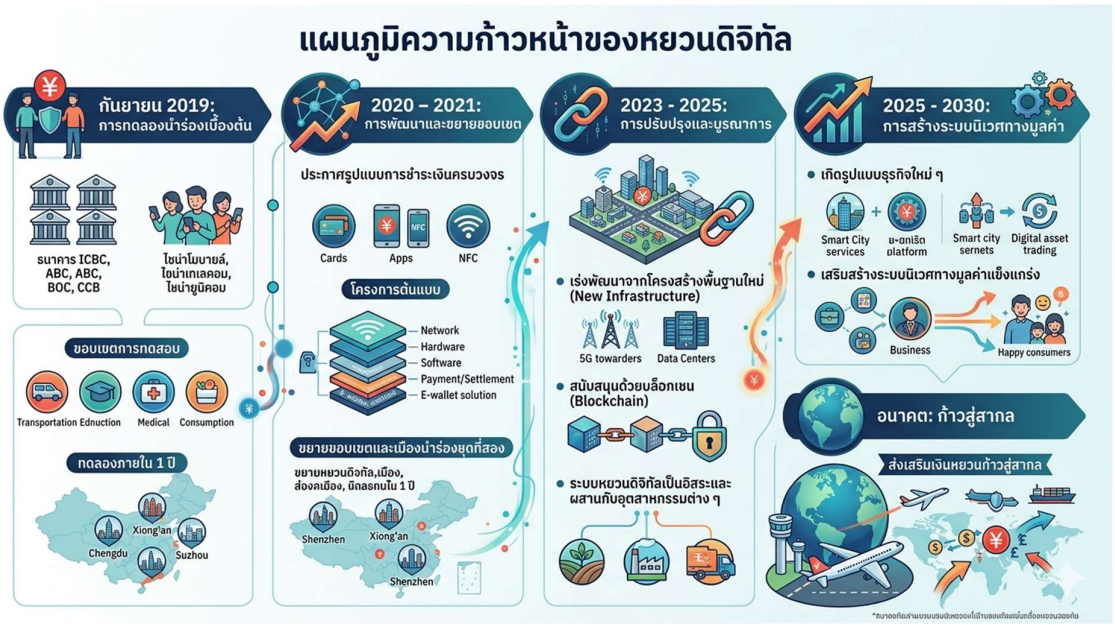

ภาพที่ 1 แผนภูมิความก้าวหน้าของหยวนดิจิทัล (Baidu Baike, 2025)

จากแผนการดำเนินการขยายและผลักดันการใช้ระบบเงินหยวนดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง แน่นอนว่าจะต้องส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยในการศึกษาครั้งนี้จะแบ่งการวิเคราะห์ผลกระทบในจีนออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ผู้บริโภค ธุรกิจและอุตสาหกรรม การเงินและธนาคาร ด้านความมั่นคงทางเศรษฐกิจและการควบคุมภาครัฐ ผลกระทบด้านนโยบายต่างประเทศ เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์แนวโน้มการส่งผลกระทบสำหรับภาคธุรกิจไทยในอนาคต

2. แนวคิดของรัฐบาลจีนในการสร้างหยวนดิจิทัล

ประเทศจีนถือเป็นหนึ่งในประเทศอันดับต้น ๆ ที่มีการพัฒนาสกุลเงินดิจิทัล (ดิจิทัลหยวน) ในระดับประชาชนอย่างต่อเนื่อง และมีการประกาศใช้สกุลเงินดิจิทัลทั่วประเทศ ในปี 2022 (Bank of Thailand, 2023) โดยเหตุผลสำคัญในการออกหยวนดิจิทัลนั้นคือ เพื่อลดบทบาทของเงินสดซึ่งเป็นหนึ่งในช่องทางการทำผิดกฎหมาย ขณะที่จีนกำลังเข้าสู่สังคมไร้เงินสด สำหรับปัจจุบันระบบการชำระเงินของประเทศถูกบริหารจัดการโดยภาคเอกชน ซึ่งมีความเสี่ยงต่อเสถียรภาพของระบบการเงินประเทศ ในการออกสกุลเงินดิจิทัลของประเทศจีนในครั้งนี้ เป็นที่จับตามองของธนาคารกลางทั่วโลก เนื่องจากการออกเงินดิจิทัลนั้นอาจส่งผลกระทบ

ต่อระบบการเงิน เช่น การแข่งขันกับบัญชีเงินฝากธนาคารพาณิชย์ การไถ่ถอนสภาพคล่องจากระบบการเงินในยามวิกฤตที่รวดเร็วขึ้นและความเสี่ยงด้านเทคโนโลยี

เงินหยวนดิจิทัล เป็นแนวคิดที่เกิดขึ้นมาในช่วงเวลาหลังจากการถือกำเนิดของ “คริปโทเคอร์เรนซี” (Cryptocurrency) หรือสกุลเงินดิจิทัลที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีประมวลผลแบบกระจายศูนย์อย่างบล็อกเชน ที่ถูกออกแบบมาเพื่อลดบทบาทของสถาบันทางการเงิน มาพึ่งพิงเครือข่ายผู้ใช้งาน ถึงแม้ว่า เงินดิจิทัลจากธนาคารกลางจะได้รับความสนใจจากธนาคารกลางนานาประเทศ ที่ต้องการจะนำเทคโนโลยีบล็อกเชนมาพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของระบบชำระเงิน แต่เงินดิจิทัลนั้นมีความแตกต่างกับเงินคริปโทฯ ที่พัฒนาบนระบบการเงินไร้ตัวกลางอย่างบล็อกเชน เพราะเงินดิจิทัลเป็น “สกุลเงิน” ที่มีธนาคารกลางเป็นผู้ออกและควบคุมระบบ ไม่ได้ไร้ศูนย์กลางและไร้ผู้ควบคุมเหมือนกับเงินคริปโทฯ แต่เงินดิจิทัลนั้นคือการเปลี่ยน “เงินสด” เป็น “เงินดิจิทัล” เท่านั้นเอง

ข้อมูลจาก Deutsche Bank ระบุว่า (TCDC Material Database, 2022) ธนาคารกลางจีนกำหนดให้หยวนดิจิทัลเป็น “เงินสดหมุนเวียน” อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของธนาคารกลาง ดังนั้นหยวนดิจิทัลจึงเหมือนกับเงินสดที่ปราศจากความเสี่ยงใด ๆ แตกต่างจากเงินฝากธนาคารที่จะต้องแบกรับความเสี่ยงจากการหมุนเวียนของธนาคารพาณิชย์ด้วย นั่นหมายถึงว่า กระเป๋าเงินหยวนดิจิทัลยังไม่ใช่ “บัญชีเงินฝาก” ผู้ใช้บริการสามารถใช้ “เบอร์โทรศัพท์” ในการสมัครเปิดกระเป๋าหยวนดิจิทัลได้ รวมถึงหยวนดิจิทัลยังถูกออกแบบมาให้ไม่มีดอกเบี้ยจากการถือครอง เหมือนกับเงินสดที่อยู่ในกระเป๋าเงินของเรา ซึ่งจุดนี้แตกต่างจากเงินที่อยู่ในบัญชีธนาคารพาณิชย์ ที่จะนำไปหมุนเวียนเพื่อนำดอกเบี้ยมาจ่าย

จากแผนนโยบายผลักดัน “เงินหยวน”ของรัฐบาลจีนให้ใช้งานในวงกว้างระดับนานาชาติ ใกล้เคียงกับ “ดอลลาร์สหรัฐ” ที่เป็นสกุลเงินหลัก หลังจากที่รัฐบาลจีนดำเนินการใช้เงินหยวนดิจิทัล จึงทำให้เป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญในการผลักดันการใช้เงินหยวนในระดับสากล เนื่องจากธนาคารกลางจีนได้เริ่มวางรากฐานการใช้หยวนดิจิทัลในการทำธุรกรรมข้ามพรมแดนไว้แล้ว ผ่านการเข้าร่วมโครงการชำระเงินข้ามพรมแดนสกุลดิจิทัลร่วมกัน ระหว่างไทย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และฮ่องกง (Crypto News, 2022)

3. การใช้ระบบเงินหยวนดิจิทัลพลิกโฉมเศรษฐกิจและสังคมในจีน

ความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วทางเทคโนโลยีดิจิทัลของประเทศจีนส่งผลให้ ประเทศจีนเข้าสู่การเป็นสังคมไร้เงินสดเต็มรูปแบบ “เงินหยวนดิจิทัล” ถือเป็นสกุลเงินดิจิทัลที่ถูกพัฒนาขึ้นโดยธนาคารกลางของจีน (People’s Bank of China: PBOC) แทนที่การใช้เงินในรูปแบบเงินสด โดยการนำมาใช้สามารถดาวน์โหลดแอปพลิเคชันกระเป๋าเงินดิจิทัล ซึ่งสกุลเงินดิจิทัลนี้ยังทำงานร่วมกับเทคโนโลยีบล็อกเชน และเชื่อมโยงกับแพลตฟอร์มบริการชำระเงินต่าง ๆ ทำให้สามารถทำธุรกรรมทางการเงิน เช่น การโอนเงิน หรือชำระเงินค่าสินค้าและบริการได้ โดยผ่านกระเป๋าเงินดิจิทัลบนโทรศัพท์มือถือ ทั้งหมดนี้ล้วนเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบอย่างมากต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมภายในประเทศจีนหลายด้าน ดังนี้

1) ผลกระทบต่อผู้บริโภค (ผู้ชำระเงิน)

จากข้อมูลที่มีการเปิดเผยจากแหล่งข่าวในจีนพบว่า ความนิยมของการใช้หยวนดิจิทัลยังมีไม่มาก แต่ผู้บริโภคได้มองเห็นความแตกต่างที่แพลตฟอร์มหยวนดิจิทัลมีในขณะที่สกุลเงินดิจิทัลอื่นไม่มี หรือมีไม่ครบ โดยหลังจากเริ่มทดลองใช้ ผู้บริโภคจีนบางส่วนมองว่าความจำเป็นสำหรับการใช้หยวนดิจิทัลในชีวิตประจำวันยังมีไม่มาก เนื่องจากเป็นเพียงหนึ่งในทางเลือกของการชำระเงินนอกเหนือจาก Alipay และ WeChat Pay

นอกจากนี้แม้ธนาคารพาณิชย์รายใหญ่ของรัฐหลายแห่งได้นำกระเป๋าเงินหยวนดิจิทัลมาทดลองใช้เพื่อให้พนักงานสามารถใช้เงินหยวนดิจิทัลในการส่งเงินแก่กันก็พบว่า ความนิยมในการใช้หยวนดิจิทัลก็ยังอยู่ในระดับน้อยกว่าที่คาดไว้ เนื่องจากหยวนดิจิทัลมีคุณสมบัติที่แตกต่างจากระบบการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ของภาคเอกชนในแง่ของ (ดร.ธนพล ศรีธัญพงศ์, 2021)

1. ความน่าเชื่อถือที่มีอยู่สูงตามกฎหมาย

2. รูปแบบการทำธุรกรรมที่ไม่เปิดเผยตัวตน และให้ผู้บริโภคจัดการความเป็นส่วนตัวได้

3. การเชื่อมโยงกับบัญชีออมทรัพย์ของผู้ใช้ที่ไม่ได้ต้องการความเชื่อมโยงเชิงลึก แต่ปัจจัยเหล่านี้กลับไม่ได้เป็นแรงจูงใจสำคัญสำหรับผู้บริโภคที่จะใช้เงินหยวนดิจิทัล ในทางตรงกันข้าม คุณสมบัติที่สำคัญกว่าคือการชำระเงินแบบออฟไลน์ได้ (ไม่ต้องใช้สัญญาณอินเทอร์เน็ตก็สามารถโอนจ่ายรับเงินกันได้) ซึ่งมีประโยชน์ต่อผู้บริโภคมากกว่าและเป็นคุณสมบัติสำคัญที่สกุลเงินดิจิทัลส่วนใหญ่ทำไม่ได้

2) ธุรกิจและอุตสาหกรรม (ผู้รับเงิน)

ถึงแม้ว่าหยวนดิจิทัล ทำให้การโอนเงินมีประสิทธิภาพขึ้น โดยลดค่าธรรมเนียมและระยะเวลาในการดำเนินการ เนื่องจากการชำระเงินจะเสร็จสมบูรณ์ทันทีในขณะที่ส่งมอบหยวนดิจิทัล และนับเป็นการชำระเงินตามกฎหมาย โดยธนาคารพาณิชย์จะไม่เรียกเก็บค่าบริการสำหรับลูกค้าแต่ละรายสำหรับการแปลงหยวนดิจิทัล และการยกเว้นค่าธรรมเนียมการชำระเงินสำหรับการชำระเงินผ่านหยวนดิจิทัล และระบบหยวนดิจิทัลจะกระตุ้นให้ร้านค้าเชิญชวนให้ลูกค้าชำระเงินโดยใช้หยวนดิจิทัลมากขึ้น ทำให้แรงจูงใจในการใช้หยวนดิจิทัลมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แต่เมื่อเปรียบเทียบกับผู้ให้บริการการชำระเงินครบวงจรอย่าง Alipay และ WeChat Pay ในปัจจุบันก็มีค่าธรรมเนียมการชำระเงินที่ต่ำอยู่แล้ว จึงต้องจับตาว่าการนำไปใช้จริงกับร้านค้า รวมถึงการแข่งขันสำหรับการประยุกต์ใช้กับร้านค้าในอนาคตจะเป็นในรูปแบบใด

3) สถาบันการเงินของธนาคาร

สำหรับธนาคารพาณิชย์รายใหญ่ของรัฐ ธนาคารรัฐที่ถูกกำหนดจะเปิดให้บริการกระเป๋าเงินดิจิทัลและการแลกเปลี่ยนหยวนดิจิทัล ดังนั้นธนาคารมีแนวโน้มที่จะได้ประโยชน์ในการดึงผู้บริโภคและผู้ประกอบการให้มาใช้บริการของธนาคาร โดยเฉพาะการชำระเงินออนไลน์ผ่านมือถือ ซึ่งมีผู้บริการสำคัญที่ครองตลาดอยู่แล้ว คือ Alipay (ครองสัดส่วนราว 55%) และ WeChat Pay (ครองสัดส่วนราว 39%) ประเด็นสำคัญอยู่ที่ หากยังไม่มีการบังคับใช้หยวนดิจิทัลอย่างเป็นทางการ ธนาคารอาจต้องใช้ความพยายามในการดึงลูกค้าผ่านการลดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียมการชำระเงิน ซึ่งช่วยส่งเสริมให้ทั้งผู้บริโภคและร้านค้าหันมาใช้บริการผ่านธนาคาร แต่การไม่เรียกเก็บค่าธรรมเนียมใด ๆ อาจจะเป็นเรื่องยากในเชิงพาณิชย์ ดังนั้นปัจจัยหนึ่งที่จะส่งผลต่อความ

นิยมของเงินหยวนดิจิทัล รวมถึงผลกระทบต่อธนาคารพาณิชย์คือ ธนาคารกลางจีน (PBOC) จะต้องรับภาระค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องสำหรับธนาคารพาณิชย์

4) ด้านความมั่นคงทางเศรษฐกิจและการควบคุมโดยภาครัฐ

การใช้เงินหยวนดิจิทัลสะดวกต่อการควบคุมการฟอกเงินและอาชญากรรมทางการเงิน โดยที่รัฐบาลสามารถติดตามธุรกรรมที่ผิดกฎหมายได้ง่ายขึ้น ธนาคารกลางสามารถใช้หยวนดิจิทัล เป็นเครื่องมือในการควบคุมปริมาณเงินและกระตุ้นเศรษฐกิจได้ ช่วยให้รัฐบาลมีอำนาจควบคุมระบบการเงินมากขึ้น ลดการพึ่งพาระบบชำระเงินของเอกชน ประเด็นที่สำคัญอีกประเด็นหนึ่งคือ ดิจิทัลหยวน เป็นเงินรูปแบบดิจิทัลโดยธนาคารกลางจีน ได้ออกแบบมาแก้ปัญหาความไม่มั่นคง และปัญหาการตรวจสอบที่เผชิญใน cryptocurrency และ stable coin รวมทั้ง e-wallet ของภาคเอกชน รัฐบาลจีนจึงสร้างระบบดิจิทัลหยวนหรือสกุลเงินดิจิทัลที่ออกโดยธนาคารกลาง (CBDC) ของประเทศต่าง ๆ โดยมีภาครัฐรับประกัน จึงมีความน่าเชื่อถือมากกว่าสกุลเงินภาคเอกชน อีกทั้งดิจิทัลหยวนยังเป็นสกุลเงินดิจิทัลเดียวที่ถูกต้องตามกฎหมายในจีน ซึ่งเรียกว่าได้เป็นเงินหยวนรูปแบบใหม่ของจีนที่สามารถใช้งานได้จริงในชีวิตประจำวัน ไม่ใช่สกุลเงินเพื่อการลงทุนหรือเก็งกำไรเหมือนดังเช่น Bitcoin

5) ด้านนโยบายต่างประเทศ

แม้ว่าผลกระทบหลักจะเกิดขึ้นภายในประเทศจีน แต่หยวนดิจิทัลยังช่วยให้จีนสามารถขยายบทบาทของเงินหยวนในเวทีโลก ส่งเสริมการใช้เงินหยวนในตลาดระหว่างประเทศ และลดการพึ่งพาดอลลาร์สหรัฐ โดยรวมแล้วหยวนดิจิทัลเป็นเครื่องมือสำคัญในการเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจจีนเข้าสู่ยุคดิจิทัล ทำให้การชำระเงินมีประสิทธิภาพมากขึ้น สนับสนุนธุรกิจดิจิทัล และเพิ่มขีดความสามารถของรัฐบาลในการบริหารจัดการเศรษฐกิจ หากได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม อาจเป็นต้นแบบของระบบการเงินดิจิทัลที่ประเทศอื่น ๆ นำไปประยุกต์ใช้ในอนาคต

4. เงินหยวนดิจิทัลส่งผลกระทบกับระบบเศรษฐกิจโลก

ในปัจจุบันการพัฒนาหยวนดิจิทัลให้ความสำคัญกับ “การใช้งานในประเทศ” เป็นหลัก การใช้ดิจิทัลหยวนเป็นอีกก้าวสำคัญของการเปลี่ยนผ่านสังคมจีนเป็นสู่ระบบเศรษฐกิจดิจิทัล โดยดิจิทัลหยวนจะเป็นตัวกลางที่ช่วยให้จีนสามารถเปิดเสรีด้านการเงินในต่างประเทศได้มากขึ้น และอนาคตหากจีนสามารถเจรจาร่วมกับธนาคารกลางของประเทศอื่น ๆ โดยเฉพาะประเทศตามเส้นทาง Belt and Road Initiative (BRI) เพื่อเชื่อมต่อการแลกเปลี่ยนเงินดิจิทัลหยวนข้ามพรมแดนแล้ว ก็จะช่วยให้จีนมีบทบาทในการจัดตั้งระบบการเงินดิจิทัลของโลก รวมถึงน่าจะทำให้เป้าหมายนโยบาย Digital Silk Road ของจีนมีผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมมากขึ้นด้วย

จากข้อมูลพบว่า ในวันที่ 16 มกราคม 2021 หน่วยงานภายในธนาคารกลางจีนได้ร่วมมือกับ Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication (SWIFT) ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบการลงทะเบียนรหัส (Code) การโอนเงินไปยังธนาคารต่างประเทศ และได้จัดตั้งบริษัท Financial gateway information

services ขึ้นที่ปักกิ่ง (Thaibizchina, 2021) เพื่อศึกษาการพัฒนาดิจิทัลหยวนให้สามารถรองรับการใช้งานข้ามประเทศได้ ซึ่งเป็นการเตรียมความพร้อมของจีน ที่จะผลักดันให้ดิจิทัลหยวนก้าวสู่เวทีโลก

นอกจากนี้ ในอนาคตหากดิจิทัลหยวนได้รับการยอมรับกว้างขวางในการค้าและชำระเงินระหว่างประเทศ ก็อาจจะมีผลกระทบต่อสถานะของดอลลาร์สหรัฐในฐานะที่เป็นสกุลเงินหลักในการค้าโลก และส่งผลต่ออิทธิพลของอเมริกา ด้วยเหตุนี้สหรัฐฯ จึงได้กลับมาให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ โดยเมื่อปลายเดือนกุมภาพันธ์ 2021 ได้เริ่มดำเนินการการพัฒนา “ดิจิทัลดอลลาร์” โดยธนาคารกลางสหรัฐฯ อยู่ระหว่างร่วมกับ IMF เพื่อศึกษาคุณสมบัติของสกุลเงินดิจิทัล ขณะเดียวกัน ธนาคารกลางของประเทศอื่น ๆ ก็เริ่มศึกษาเรื่องการใช้เงินดิจิทัล (Thaibizchina, 2021) ซึ่งเรียกได้ว่าจีนเป็น trend setter ของระบบการเงินโลกในอนาคต

5. เงินหยวนดิจิทัลกับความท้าทายในการรับมือของสถาบันการเงินและภาคธุรกิจไทย

1. การรับมือของสถาบันการเงินในประเทศไทย

ตลาดสกุลเงินดิจิทัลได้ถูกพัฒนาขึ้นและยอมรับมากขึ้นเรื่อย ๆ ส่งผลให้ในปัจจุบันมีธนาคารกลางทั่วโลกมากกว่า 85% รวมถึงประเทศไทยก็ได้ทำการศึกษาและพัฒนาโครงการสกุลเงินดิจิทัลของตัวเอง โดยรายงาน CBDC global index ของ PwC ได้มีการจัดอันดับการพัฒนาสกุลเงินดิจิทัลที่ออกโดยธนาคารกลาง (CBDC) ทั่วโลก พบว่าไทยเป็นประเทศที่มีความก้าวหน้าด้านการพัฒนาสกุลเงินดิจิทัลสำหรับการทำธุรกรรมระหว่างธนาคาร (Interbank or Wholesale CBDC) มากเป็นอันดับที่ 1 ของโลก (Wilaiporn, 2021) ร่วมกับเขตปกครองพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนจาก “โครงการอินทนนท์-ไลออนร็อก” (สิงหาคม 2018 - ธันวาคม 2019) โดยมีขอบเขตการพัฒนาสกุลเงินดิจิทัลในระดับสถาบันการเงิน (wholesale CBDC) เพื่อหาช่องทางในการนำเอาสกุลเงินดิจิทัลที่ออกโดยธนาคารกลางมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และลดต้นทุนการชำระเงินระหว่างสถาบัน หลังจากโครงการอินทนนท์สิ้นสุด ธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นว่า หยวนดิจิทัลมีศักยภาพสำหรับการนำมาใช้เพื่อโอนเงินระหว่างประเทศ โดยที่ผ่านมาธนาคารแห่งประเทศไทยเคยร่วมมือกับธนาคารกลางฮ่องกง เพื่อทดสอบการโอนสกุลเงินดิจิทัลระหว่างกัน และปัจจุบันก็อยู่ระหว่างเจรจาหารือร่วมกับธนาคารกลางของจีน ธนาคารกลางฮ่องกง และธนาคารกลางของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ เพื่อสร้างระบบการโอนสกุลเงินดิจิทัลข้ามพรมแดนร่วมกัน (Thaibizchina, 2021)

ในอนาคตหากธนาคารแห่งประเทศไทยได้สร้างความร่วมมือด้านการโอนสกุลเงินดิจิทัลกับธนาคารกลางจีน ผู้ประกอบธุรกิจในไทยที่รับชำระเงินผ่านกระเป๋าเงินออนไลน์ (เช่น Alipay และ Wechat Pay) ที่จดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายและได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทย (ปัจจุบันมีจำนวน 27 ราย) (Bank of Thailand, 2025) ก็อาจจะผันตัวมารับชำระเงินสกุลดิจิทัลหยวนเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ประกอบการไทยในตลาดจีนได้เช่นกัน

สำหรับยุค Digital Yuan (e-CNY) สถาบันการเงินในประเทศไทยควรเตรียมความพร้อมอย่างเป็นระบบ ทั้งด้านเทคโนโลยี กฎหมาย และกลยุทธ์ความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยสามารถดำเนินการได้ดังนี้

1. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการเงิน โดยการปรับระบบให้รองรับธุรกรรมสกุลเงินดิจิทัลของธนาคารกลาง (CBDC) พัฒนาระบบ Cross-border Payment ที่รวดเร็ว ปลอดภัย และต้นทุนต่ำ เตรียมระบบเชื่อมต่อ QR Payment ระหว่างประเทศเพื่อลดต้นทุนธุรกรรมและเพิ่มประสิทธิภาพการโอนเงินระหว่างประเทศ 2. สร้างความร่วมมือกับธนาคารกลางและต่างประเทศ โดยติดตามความเคลื่อนไหวของ People's Bank of China พร้อมทั้งศึกษาความร่วมมือโครงการหยวนดิจิทัลระหว่างประเทศ เช่น การทดลองเชื่อมระบบ เพื่อสร้างความพร้อมเชิงนโยบายและลดความเสี่ยงด้านกฎระเบียบ 3. บริหารความเสี่ยงและความมั่นคงไซเบอร์ โดยเสริมมาตรการป้องกันการฟอกเงิน (AML) และ KYC ลงทุนในระบบ Cybersecurity และการป้องกันการโจมตีทางไซเบอร์ จัดทำระบบติดตามธุรกรรมแบบ Real-time เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้ผู้ใช้บริการ และ 4. พัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการใหม่ โดยการออกบริการรับ–จ่ายเงินดิจิทัลสำหรับลูกค้านักท่องเที่ยวและธุรกิจ สนับสนุนผู้ประกอบการ SME ให้เข้าถึงระบบชำระเงินข้ามพรมแดน อีกทั้งใช้ข้อมูล Big Data วิเคราะห์พฤติกรรมลูกค้า เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการในไทย

2. การรับมือของภาคธุรกิจด้านการท่องเที่ยวและผู้ประกอบการรายย่อยในประเทศไทย ในการค้าระหว่างไทยจีนที่ใช้รูปแบบแพลตฟอร์ม E-commerce โดยการเข้าสู่แพลตฟอร์ม E-commerce ในจีนของผู้ประกอบการไทยสามารถปัจจุบันนิยมทำเป็น 2 รูปแบบ ได้แก่ (1) การดำเนินการด้วยตนเอง และ (2) การอาศัยนอมินีในจีนช่วยดำเนินการแทน ทั้งนี้ หากในอนาคตจีนได้ใช้ดิจิทัลหยวนอย่างแพร่หลาย (ถูกภาครัฐจีนจับตาเรื่องการไหลเวียนของเงินได้ง่ายขึ้น) ธุรกิจไทยที่อาศัยนอมินีในจีนจะได้รับผลกระทบโดยตรง เนื่องจากนอมินีจะไม่สามารถโอนเงินให้ฝ่ายไทยผ่านระบบ “โพยก๊วน” (ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย) ดังที่นิยมทำกันในปัจจุบันได้อีกต่อไป (Business Information Center, 2022) จึงนับเป็นความท้าทายที่ธุรกิจไทยจะต้องเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่แพลตฟอร์ม E-commerce ในจีนอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ก่อนที่จะติดปัญหาการโอนเงินเมื่อดิจิทัลหยวนถูกใช้งานจริงจังในอนาคต

เนื่องจากเงินหยวนดิจิทัลของจีน เป็นระบบใหม่ที่ประเทศจีนเพิ่งมีมาในภายหลัง Wechat pay และ Alipay ซึ่งมีความคล้ายคลึงกับแอพเป๋าตัง ที่แยกมาใช้โดยรัฐบาลจีนเป็นผู้ผลักดันโดยเฉพาะ ดังนั้น ผู้ประกอบการทั้งทางด้านธุรกิจรายย่อย รวมถึงด้านการท่องเที่ยวในไทย ควรให้ความสำคัญดังนี้ 1. ศึกษาความเป็นไปได้ในการเชื่อมต่อกับระบบชำระเงินที่รองรับหยวนดิจิทัล ร่วมมือกับธนาคารหรือผู้ให้บริการชำระเงินที่มีความเชี่ยวชาญด้านธุรกรรมข้ามพรมแดน เตรียมระบบ POS หรือ QR Payment ให้ทันสมัย เพื่อเพิ่มความสะดวกให้ลูกค้าจีน ลดค่าธรรมเนียม และสร้างความเชื่อมั่น 2.ทำความเข้าใจกฎหมายและข้อกำหนดโดยการติดตามนโยบายจากธนาคารแห่งประเทศไทย ศึกษากฎระเบียบของธนาคารกลางแห่งประเทศจีน ตรวจสอบเรื่องภาษี การป้องกันการฟอกเงิน (AML) และการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อป้องกันความเสี่ยงทางกฎหมายและสร้างความน่าเชื่อถือ 3. มีการศึกษาแนวโน้มการใชหยวนดิจิทัลในประเทศอื่น กระจายช่องทางการรับชำระเงินหลายรูปแบบ ใช้ข้อมูลธุรกรรมวิเคราะห์พฤติกรรมลูกค้า

6. แนวโน้มเงินดิจิทัลและการปรับตัวในอนาคต

ถึงแม้ว่าปัจจุบันความนิยมในการใช้เงินหยวนดิจิทัลในช่วงเริ่มต้นอาจจะยังมีไม่มาก แต่เมื่อโลกเข้าสู่ยุคดิจิทัล และเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินธุรกิจที่ใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลมากขึ้น ก็จะยิ่งส่งเสริมให้ศักยภาพของเงินหยวนดิจิทัลเข้ามามีบทบาทมากขึ้น และอาจขยายวงกว้างออกไปจนทำให้เงินหยวนดิจิทัลเป็นที่ยอมรับในระดับสากลในอนาคต

1. กฎระเบียบข้อบังคับในการพัฒนาสกุลเงินดิจิทัล

ปัจจุบันธนาคารกลางและหน่วยงานกำกับดูแลทางการเงินทั่วโลกได้เร่งดำเนินการศึกษาแนวทางการกำกับดูแลเพื่อสร้างความชัดเจนในการใช้สินทรัพย์ดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง ยกตัวอย่างเช่น เขตปกครองพิเศษฮ่องกง ซึ่งเป็นศูนย์กลางทางการเงินของเอเชีย ได้มีการศึกษากรอบการซื้อขายแลกเปลี่ยนคริปโทเคอร์เรนซี ในขณะที่ The Office of the Comptroller of the Currency (OCC) ของสหรัฐอเมริกาได้อนุญาตให้ธนาคารในสหรัฐฯ นำสเตเบิ้ลคอยน์ (Stablecoins) มาใช้ในกิจกรรมการชำระเงิน พร้อมทั้งดำเนินการตรวจสอบธุรกรรมบนบล็อกเชนอย่างอิสระ การดำเนินการดังกล่าวเป็นการเปิดโอกาสให้เกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อขับเคลื่อนการเติบโตของตลาดสกุลเงินดิจิทัล รวมทั้งยังกระตุ้นให้สถาบันการเงินแบบดั้งเดิมเข้าสู่เวทีทางการเงินในรูปแบบใหม่อย่างมีประสิทธิภาพ (PwC, 2021)

2. ธนาคารและสถาบันการเงินอื่น ๆ จะเป็นแนวหน้าของการเปลี่ยนแปลง

การเปลี่ยนไปสู่การใช้งานสกุลเงินดิจิทัล ต้องอาศัยระบบการจัดการแบบใหม่ พร้อมกับเงินทุนสำหรับค่าดำเนินการและต้นทุนในการปฏิบัติตาม ทำให้หลายธนาคารได้มีการจัดตั้งหน่วยงานที่สร้างรายได้จากการจัดการเงินดิจิทัลขึ้น เช่น บริการให้คำปรึกษาด้านสกุลเงินดิจิทัล การออกผลิตภัณฑ์การบริหารสินทรัพย์ดิจิทัล หรือแม้กระทั่ง บริการรับฝากทรัพย์สินสำหรับสินทรัพย์ดิจิทัล เป็นต้น ซึ่งเราเชื่อว่า การร่วมมือกันระหว่างฟินเทค และธนาคารพาณิชย์จะยิ่งเปิดโอกาสให้เกิดนวัตกรรมทางการเงินใหม่ ๆ ออกสู่ตลาด และจะยิ่งทำให้นักลงทุนมีความสนใจในตลาดนี้มากขึ้น

3. การทำธุรกรรมผ่านสกุลเงินดิจิทัลจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว

การทำธุรกรรมดิจิทัลเกิดขึ้นได้ด้วยการสัมผัสหน้าจอโทรศัพท์มือถือเพียงอย่างเดียว ซึ่งที่ผ่านมา ผู้ให้บริการชำระเงินในประเทศจีนได้ประสบความสำเร็จสูงกว่าผู้ให้บริการในประเทศอื่น ๆ ดังนั้น เมื่อการใช้สกุลเงินดิจิทัลมีการเติบโตขึ้น ความกดดันจึงตกอยู่กับทั้งบริษัทในภาคการเงินและภาคอื่น ๆ ในการต้องนำเสนอทางเลือกการชำระเงินดิจิทัลและพัฒนาประสบการณ์ให้กับลูกค้าให้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ ความก้าวหน้าของการดำเนินธุรกิจในรูปแบบ Business-to-Customer (B2C) ด้วยสกุลเงินดิจิทัล จะนำไปสู่การขยายธุรกรรมในรูปแบบ Business-to-Business (B2B) ทั้งภายในประเทศและข้ามพรมแดน โดยระบบธนาคารที่เข้มแข็งของจีนคาดว่าจะช่วยผลักดันให้จีนเป็นผู้นำในการขยายระบบการชำระเงินสำหรับธุรกิจ B2B อย่างแพร่หลาย

4. ผู้นำองค์กรต้องมีความพร้อมในการก้าวเข้าสู่ยุคของสกุลเงินดิจิทัล

ในปัจจุบัน บริษัทหลายแห่งทั่วโลกเริ่มเพิ่มการถือครองสกุลเงินดิจิทัลในพอร์ตการลงทุน เนื่องจากมองเห็นศักยภาพในการเพิ่มมูลค่าพื้นฐานสำหรับการซื้อขายสกุลเงินดิจิทัล ที่ได้รับการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญ อันเป็นผลมาจากการดำเนินการด้านกฎระเบียบของหน่วยงานกำกับดูแล ขณะเดียวกัน การซื้อขายแลกเปลี่ยนสกุลเงินดิจิทัลในตลาดยังได้รับการสนับสนุนจากเฮดจ์ฟันด์ที่เข้ามาเพิ่มสภาพคล่อง

จากการวิเคราะห์ของ PwC ระบุว่า (PwC, 2021) เครื่องมือการลงทุนในคริปโทเคอร์เรนซี และกลยุทธ์ทางการเงินใหม่ ๆ ร่วมกับกระแสการควบรวมกิจการระหว่างบริษัทผู้ประกอบการในสกุลเงินดิจิทัลที่เพิ่มขึ้น จะส่งผลให้ตลาดเกิดความคึกคักมากยิ่งขึ้น ดังนั้น ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องคัดสรรบุคลากรที่มีความรู้ทางการเงินเชิงลึกและมีความสามารถในการเฝ้าระวังการดำเนินงานอย่างรอบคอบ รวมถึงมีความเข้าใจในด้านคริปโทเคอร์เรนซีที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานกำกับดูแลและหน่วยงานภาษีอย่างเพียงพอ ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้ตลาดมีความน่าเชื่อถือและเป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้นในอนาคต

บทสรุป (Conclusion)

บทความนี้ศึกษาพัฒนาการของเงินหยวน พร้อมทั้งวิเคราะห์เหตุผลของการผลักดันเงินหยวนดิจิทัลของประเทศจีน ซึ่งจีนได้พยายามผลักดันให้เงินหยวนดิจิทัลได้รับการยอมรับในระดับสากลมาโดยตลอด และสามารถเป็นเงินสกุลหลักของโลกเทียบเท่ากับเงินดอลลาร์ในปัจจุบัน เห็นได้ว่ารัฐบาลจีนมีการวางแผนและยุทธศาสตร์ทางการเงิน ได้มีศึกษาถึงจุดแข็งและจุดอ่อนของเทคโนโลยีบล็อคเชน เทคโนโลยีต่าง ๆ ทางการเงินอย่างจริงจัง

การศึกษานี้ได้วิเคราะห์แนวคิดของรัฐบาลจีนในการสร้างหยวนดิจิทัล ผลกระทบจากเงินหยวนดิจิทัลในสังคมประเทศจีน เศรษฐกิจโลก และการรับมือของสถาบันการเงินและภาคธุรกิจไทย จะเห็นว่าจีนได้เริ่มพัฒนาการใช้งานจริงจากหลายพื้นนำร่องในประเทศตัวเอง เพื่อสร้างการยอมรับจากภาคธุรกิจและประชาชน ถึงแม้ว่าจะยังไม่เป็นที่นิยมเท่าระบบการใช้เงินแบบผ่านคนกลางอย่าง Wechat pay และ Alipay ก็ตาม แต่ก็ถือว่าประสบความสำเร็จไปอย่างรวดเร็วในระยะเวลาอันสั้น โดยมีจุดประสงค์หลัก ๆ คือธนาคารกลางของจีนสามารถเข้าถึงข้อมูลของผู้ใช้ และตรวจสอบเส้นทางการใช้เงินหยวนดิจิทัลได้ทั้งหมด ส่วนผลกระทบด้านเศรษฐกิจโลก หยวนดิจิทัลยังถือว่า อยู่ในขั้นตอนของการเจรจาทำความร่วมมือกับธนาคารกลางกับต่างประเทศ โดยเฉพาะกลุ่มในประเทศอาเซียน เพื่อเชื่อมโยงการแลกเปลี่ยนเงินได้อย่างไร้พรมแดน ทำให้หลาย ๆ ประเทศเริ่มหันมาสนใจ และศึกษาพร้อมทั้งผลักดันให้มีการใช้สกุลเงินดิจิทัลมากขึ้น เช่นเดียวกับประเทศไทยที่ได้ก่อตั้งโครงการอินทนนท์ขึ้นมา เพื่อศึกษาการรองรับการใช้เงินดิจิทัลในอนาคต อย่างไรก็ดี ในด้านระบบการเงินของโลกมีการเคลื่อนไหวและเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ประเทศไทยไม่ว่าในภาครัฐและเอกชนควรจะต้องเตรียมพร้อม และปรับตัวอยู่เสมอเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต นอกจากนี้ผู้ประกอบการไทย โดยเฉพาะรายย่อย ควรติดตามพัฒนาการของระบบการชำระเงินด้วยหยวนดิจิทัลอย่าง

ต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นในส่วนของเทคโนโลยีการเชื่อมต่อกับระบบชำระเงินที่รองรับหยวนดิจิทัล การศึกษากฎหมายและข้อกำหนด เพื่อเพิ่มศักยภาพและต่อยอดโอกาสทางธุรกิจในอนาคต

องค์ความรู้ใหม่

1. พัฒนาการของเงินหยวนและเงินหยวนดิจิทัล

จีนผลักดันเงินหยวนดิจิทัล ให้ก้าวสู่ระดับสากล เพื่อท้าทายบทบาทเงินดอลลาร์ในฐานะเงินสกุลหลักของโลก จะเห็นว่า การวางยุทธศาสตร์ของรัฐบาลจีน ไม่ได้ทำเพียงแค่ในเชิงเทคโนโลยี แต่รวมถึงมิติการเมืองเศรษฐกิจ และความมั่นคง การนำร่องใช้งานจริง ในหลายพื้นที่ของจีน เพื่อสร้างความเคยชินและการยอมรับจากประชาชนและภาคธุรกิจ รัฐบาลจีนใช้หยวนดิจิทัล เป็นเครื่องมือทั้งทางเศรษฐกิจและภูมิรัฐศาสตร์ (Geopolitics) เพื่อเพิ่มอิทธิพลของจีนในโลก เงินดิจิทัลไม่ใช่แค่เรื่องเทคโนโลยี แต่เชื่อมโยงกับอำนาจรัฐ เศรษฐกิจโลก และความมั่นคงทางการเงิน

2. การวิเคราะห์เทคโนโลยีทางการเงิน

จีนให้ความสำคัญกับการ ศึกษาเทคโนโลยีบล็อกเชนและฟินเทค ทั้งจุดแข็งและจุดอ่อน ถึงแม้ว่าหยวนดิจิทัลแม้ยังไม่แพร่หลายเท่า Wechat Pay และ Alipay แต่มีความสำเร็จเชิงนโยบายอย่างรวดเร็ว

3. เป้าหมายของรัฐบาลจีน

ควบคุมและตรวจสอบเส้นทางการใช้เงิน ได้อย่างละเอียด โดยธนาคารกลางสามารถเข้าถึงข้อมูลการใช้จ่ายของประชาชน สร้างอำนาจทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ผ่านการเชื่อมโยงกับประเทศคู่ค้า โดยเฉพาะกลุ่มอาเซียน

4. ผลกระทบต่อเศรษฐกิจโลก

การใช้เงินหยวนดิจิทัลอยู่ในช่วง เจรจาความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยที่หลายประเทศเริ่มสนใจและผลักดันโครงการเงินดิจิทัลของตนเอง เพื่อไม่ให้เสียเปรียบในอนาคต มีแนวโน้มนำไปสู่ระบบการเงินไร้พรมแดนที่เชื่อมโยงง่ายขึ้น

5. บทเรียนและผลกระทบต่อไทย

ไทยก่อตั้ง โครงการอินทนนท์ เพื่อศึกษาและทดลองระบบเงินดิจิทัลกลาง นำมาสู่โอกาสในการลดต้นทุนการโอนเงินระหว่างประเทศ เพิ่มความคล่องตัวในการค้าการลงทุน แต่ก็ยังคงเผชิญกับความท้าทายที่จะต้องปรับตัวต่อความเปลี่ยนแปลงของระบบการเงินโลก ต้องเรียนรู้ทั้งโอกาสและความเสี่ยง ไม่เพียงแค่สร้างระบบดิจิทัล แต่รวมถึงการออกแบบกฎเกณฑ์ นโยบาย และการสร้างความเชื่อมั่น เพื่อป้องกันความเสี่ยงด้านนโยบายและการพึ่งพาประเทศอื่น

เอกสารอ้างอิง (References)

Baidu Baike. (March 10, 2025,) *E-CNY*. https://baike.baidu.com/item/%E6%95%B0%E5%AD%97%E4%BA%BA%E6%B0%91%E5%B8%81/49874368?fr=aladdin

Baidu News. (2024). *Is a cashless society too risky? Why do more developed countries tend to use mobile payments less?*. https://baijiahao.baidu.com/s?id=1813062050075938161&wfr=spider&for=pc

Bank of Thailand. (2023). *Digital Yuan, Libra and Inthanon (หยวนดิจิทัล Libra และอินทนนท์).* https://www.bot.or.th/th/research-and-publications/articles-and-publications/bot-magazine-issues/Phrasiam-64-1/payment-system-64-1.html

Bank of Thailand. (2025). *Authorized List of Merchants Accepting Alipay and WeChat Pay*, as Approved by the Bank of Thailand *(รายชื่อผู้ประกอบธุรกิจที่รับชำระเงินด้วย Alipay และ WeChat Pay ที่ได้รับอนุญาตจาก ธปท).* https://www.bot.or.th/th/our-roles/payment-systems/payment-act-oversight/provider-alipay-wechat.html

BitcionAddict Thailand. (2020). *Meet Zhou Xiaochuan: The Architect of the Digital Yuan (รู้จักกับ "โจวเสี่ยวฉวน" : ผู้ให้กำเนิด "หยวนดิจิทัล").* https://bitcoinaddict.org/2020/12/15/zhou-xiaochuan-the-father-of-the-digital-yuan/

Business Information Center. (2022). *The Rise of the Digital Yuan and the Challenges for Thai Businesses in China (การเติบโตของเงินหยวนดิจิทัลและความท้าทายของธุรกิจไทยในประเทศจีน).* https://globthailand.com/china-040222/

Crypto News. (2022). Thailand, *China, Hong Kong, and the United Arab Emirates have jointly conducted cross-border transactions using digital currencies*. *(ไทย จีน ฮ่องกง และ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ร่วมทดลองทำธุรกรรมข้ามพรมแดนด้วยสกุลเงินดิจิทัล).* https://miningpro.co.th/3071/#

Dr. Thanaphol Srithanyapong. (2021). *Digital Yuan and China ' s Major Step Toward Becoming a Global Leader in Central Bank Digital Currency (CBDC)*. https://www.scb.co.th/th/personal-banking/stories/grow-your-wealth/digital-yuan-great-step-of-leading-central-bank

Gao Caixia. Institute of Internet Industry, Tsinghua University. (2020). *The Significance and Impact of the Issuance of DCEP*. https://finance.sina.com.cn/blockchain/coin/2020-05-11/doc-iircuyvi2462051.shtml

Guo Zhiqiang. (2020). *Is the digital yuan really coming?*, *China Economic Weekly Jornal*, (11),

58. Retrieved March 11, 2025, from https://xueshu.baidu.com/usercenter/paper/show?paperid=1w4306x0uh4b0j100x0p0pe0q8598052&tn=SE_baiduxueshu_c1gjeupa&ie=utf-8&site=baike

Pakorn Nilprapan. (2021). *Academic Research Report on Law: Policy and Laws Concerning Digital Currency*. Foreign Law Division, Office of the Council of State.

PwC CBDC global index. (2021). *PwC Global CBDC Index 2021.* https://www.pwc.com/gx/en/industries/financial-services/assets/pwc-cbdc-global-index-1st-edition-april-2021.pdf

TCDC Material Database. (2022). *The Digital Yuan: A New Step in China's Cashless Power (หยวนดิจิทัล : อีกขั้นของพลังไร้เงินสดจากมหาอำนาจจีน).* https://www.tcdcmaterial.com/th/article/technology-innovation/33432

Thaibizchina. (2564). *"The Digital Yuan, the YRD Strategy, and Challenges for Thai Businesses" ("ดิจิทัลหยวน" กับยุทธศาสตร์ YRD และความท้าทายต่อภาคธุรกิจไทย).* https://thaibizchina.com/article/digital-rmb2/

Wilaiporn Thaweelapphanthong. (2021). *Keep an Eye on the Digital Yuan: Transforming the Global Financial Landscape (จับตา "หยวนดิจิทัล" เปลี่ยนภูมิทัศน์ทางการเงินของโลก).* https://www.pwc.com/th/en/pwc-thailand-blogs/blog-20210830.html

Xu Haizhi. (2021). *A 10-million-yuan digital yuan red envelope giveaway will be launched in Beijing*. Xinhua News Agency. Retrieved March 11, 2025, from http://www.xinhuanet.com/fortune/2021-02/07/c_1127073697.htm?baike

Yutharit Bunnag. (2021). *The Geopolitics of Digital Currency: A Case Study of China's Digital Yuan and Its Impact on East Asia and Thailand (ภูมิรัฐศาสตร์ของสกุลเงินดิจิทัล: กรณีศึกษาสกุลเงินดิจิทัลหยวนของจีนและผลกระทบต่อภูมิภาคเอเชียตะวันออกและไทย).* International Review, 12(1), 1-16.